

Domača naloga 1

Bayesova statistika

Alen Kahteran

29. 11. 2020

Naloga 1

Definicija funkcij in začetnih parametrov

Za podatke sem določil enake, kot smo jih imeli na vajah in to sta

$$n = 26 \quad \text{in} \quad k = 6,$$

kjer n predstavlja število poskusov in k predstavlja število uspehov. Sta vnaprej določena parametra s katerima, bomo risali funkcijo verjetja, apriorno ter aposteriorno porazdelitev za parameter θ kjer velja

$$\Pr(X = k \mid \theta) = \binom{n}{k} \theta^k (1 - \theta)^{n-k}.$$

Funkcija verjetja bo na vseh slikah enaka, saj je določena s prej napisano enačbo.

```
# initial parameters
n <- 26
k <- 6

# likelihood function
verjetje <- function(theta, k, n){
  dbinom(k, size = n, prob = theta)
}
```

Pomembno je da funkcijo `verjetje()` množimo s konstanto, tako da bo integral te funkcije vedno enak 1. Zato jo pomnožimo s funkcijo `konst()`.

```
# multiplying with konst we achieve that the integral of likelihood (on theta) is equal to
# 1
konst <- function(k, n){
  theta <- seq(0.001, 1, 0.001)
  1 / (0.001 * sum(verjetje(theta, k, n)))
}
```

Vse skupaj zavijemo v funkcijo `plot_3()`, ki za podan `alpha` in `beta` izračuna funkcijo verjetja, apriorno ter aposteriorno porazdelitev, in jih izriše na eno sliko.

```
plot_3 <- function(alpha, beta) {

  # calculate alpha and beta posterior
  alpha.apost <- k + alpha
  beta.apost <- n - k + beta
```

```

# generate theta values and calculate posterier, prior and likelihood
theta <- seq(0, 1, 0.001)
aposteriorna <- dbeta(theta, alpha.apost, beta.apost)
konst.verjetje <- konst(k, n) * verjetje(theta, k, n)
apriorna <- dbeta(theta, alpha, beta)

# just getting max value from likelihood and posterior for proper plotting
# as prior could have infinite values (when theta is 0 or 1)
y.max <- max(c(konst.verjetje, aposteriorna))
# defining colors
colors <- c("Verjetje" = "black",
            "Apriorna" = "red",
            "Aposteriorna" = "green3")

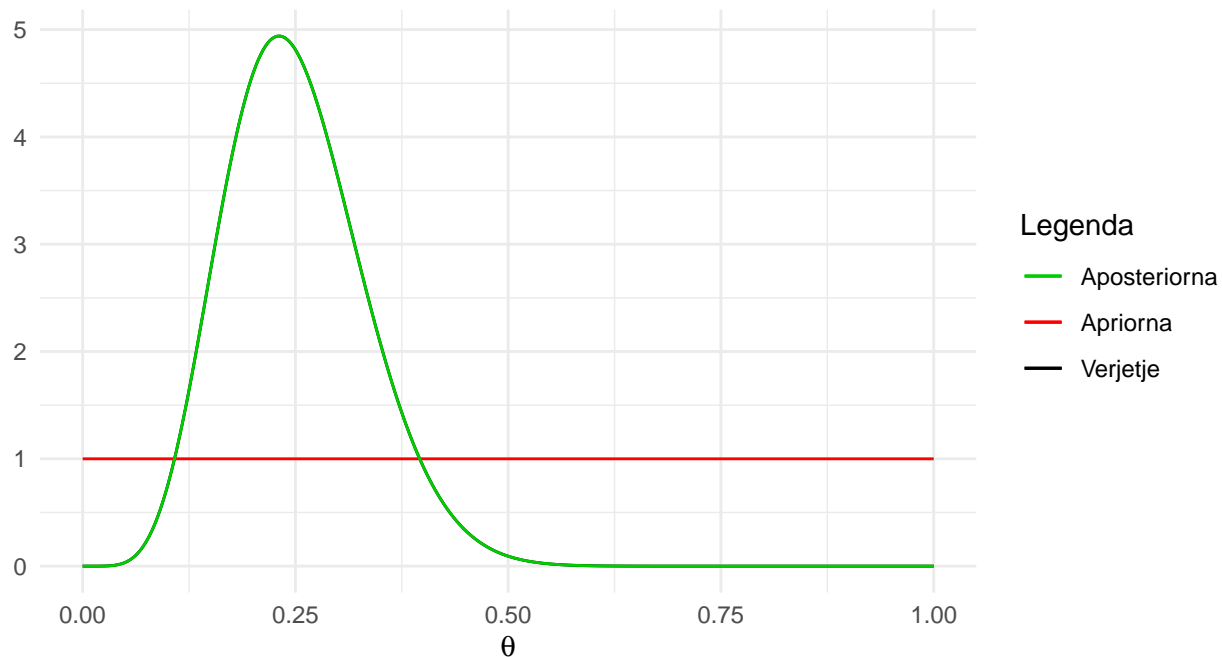
# plotting likelihood, prior and posterior distributions.
ggplot(NULL, aes(x=theta)) +
  geom_line(aes(y=konst.verjetje, col="Verjetje")) +
  geom_line(aes(y=apriorna, col="Apriorna")) +
  geom_line(aes(y=aposteriorna, col="Aposteriorna")) +
  scale_color_manual(values = colors) +
  labs(x=expression(theta),
       color="Legenda",
       title=paste0("Apriorna porazdelitev Beta(", alpha, ", ", beta, ")")) +
  theme_minimal() +
  theme(axis.title.y=element_blank()) +
  ylim(c(0, y.max))
}

```

Izris

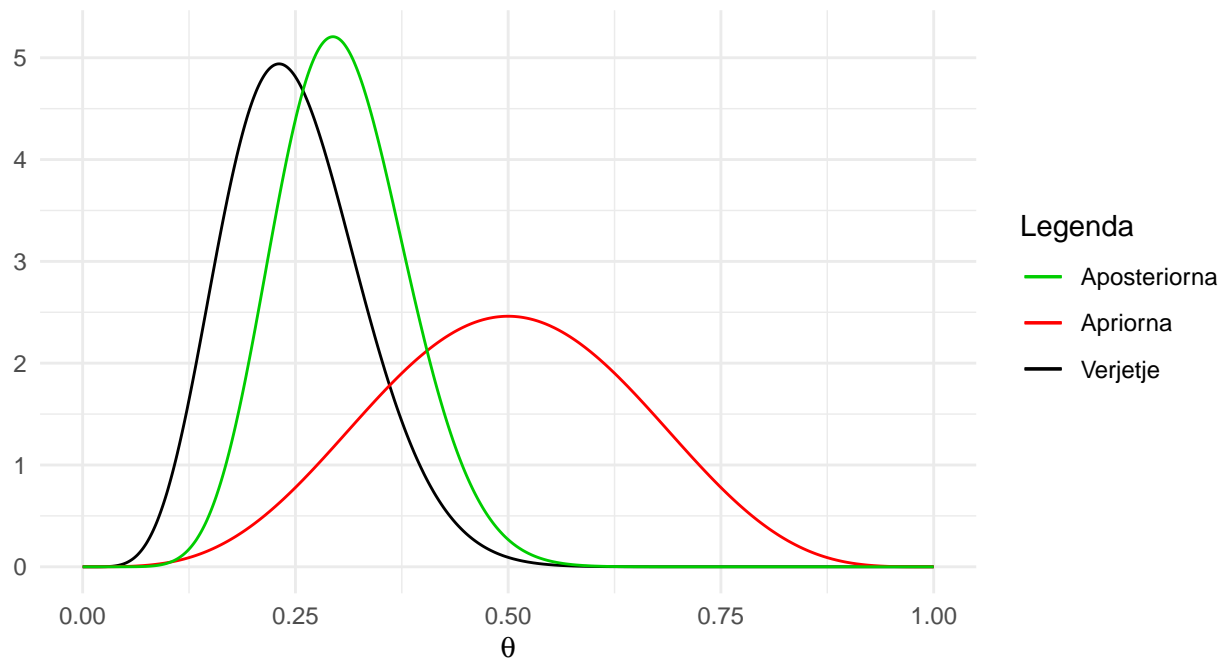
```
plot_3(1, 1)
```

Apriorna porazdelitev Beta(1, 1)

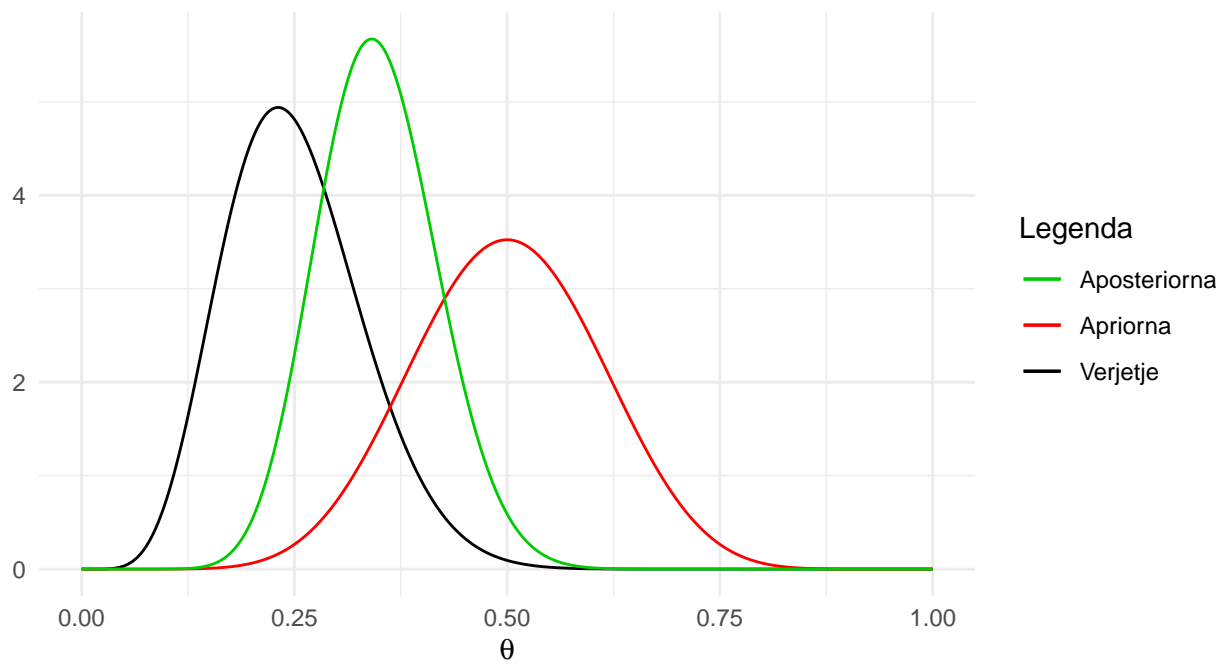
```
plot_3(5, 5)
```

Apriorna porazdelitev Beta(5, 5)

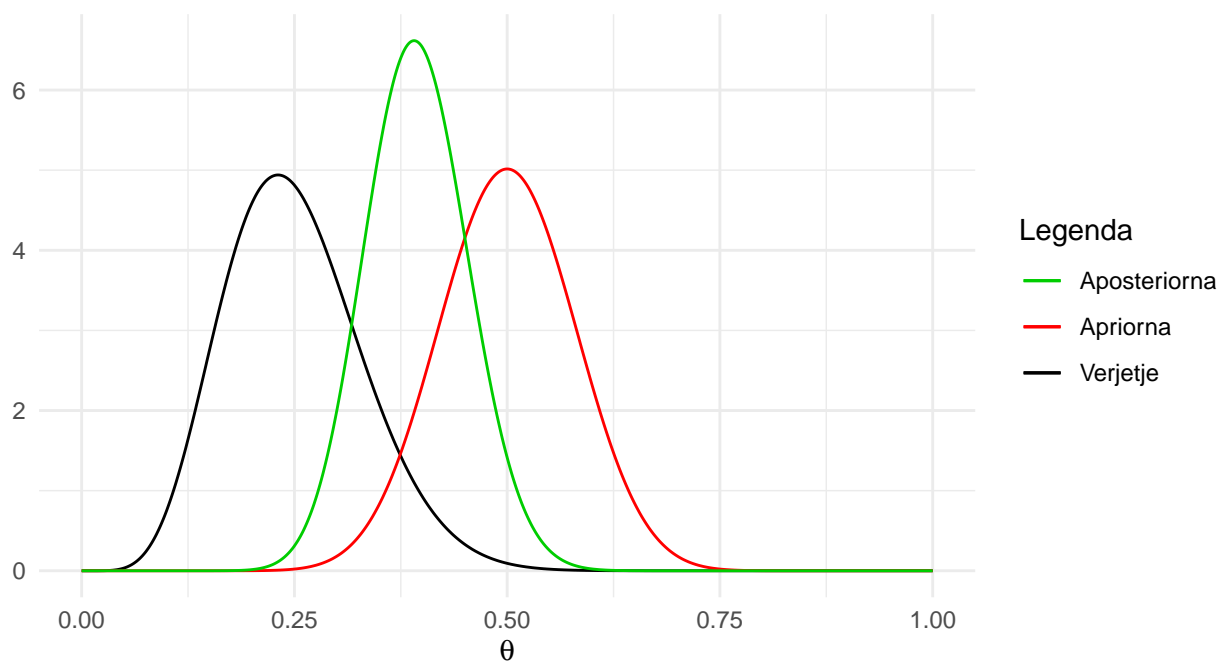
```
plot_3(10, 10)
```

Apriorna porazdelitev Beta(10, 10)

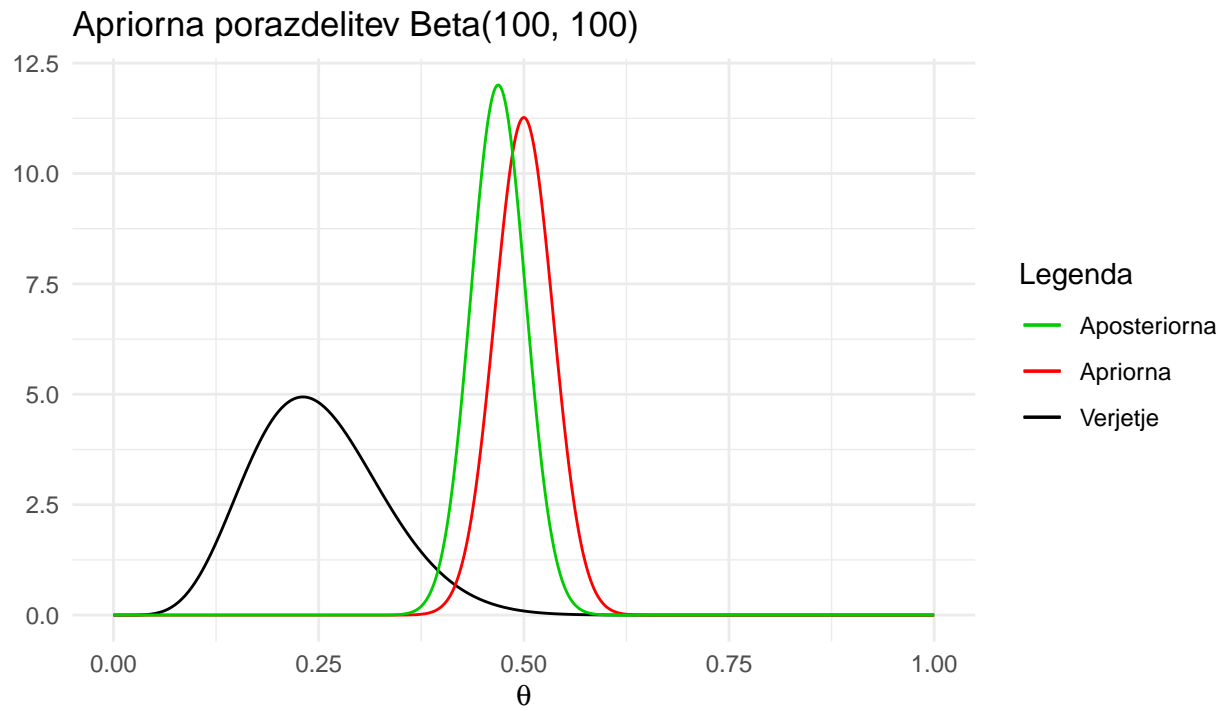


```
plot_3(20, 20)
```

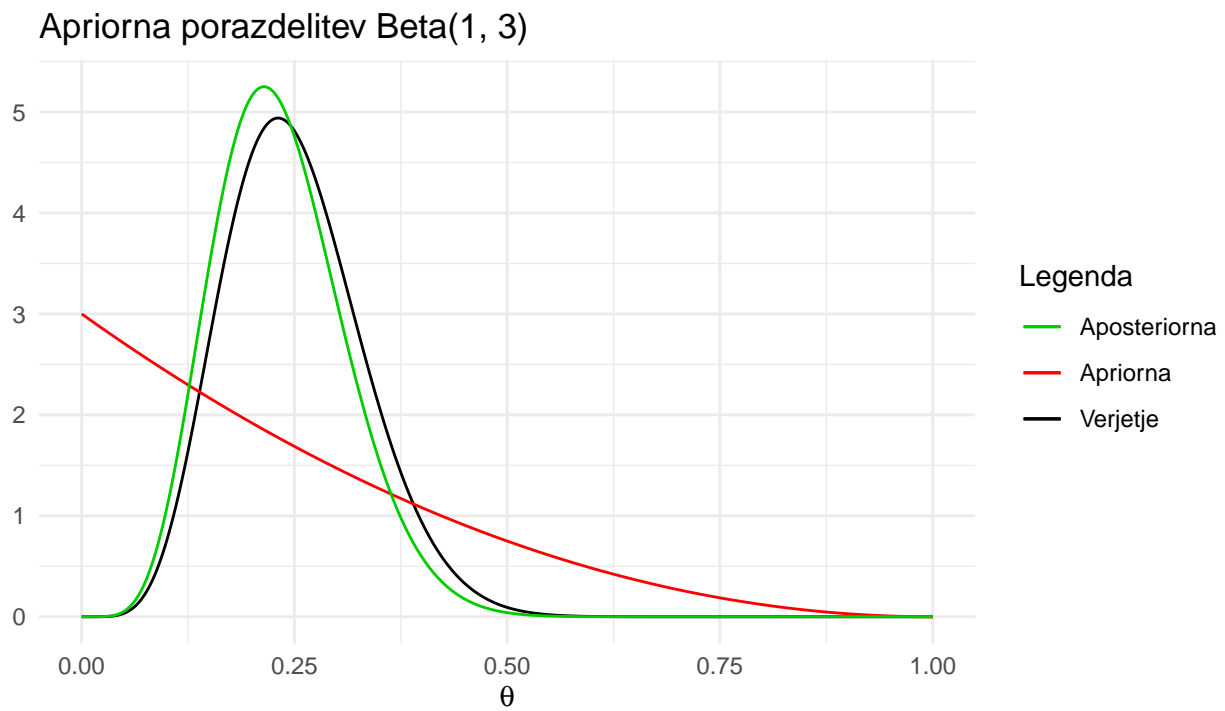
Apriorna porazdelitev Beta(20, 20)

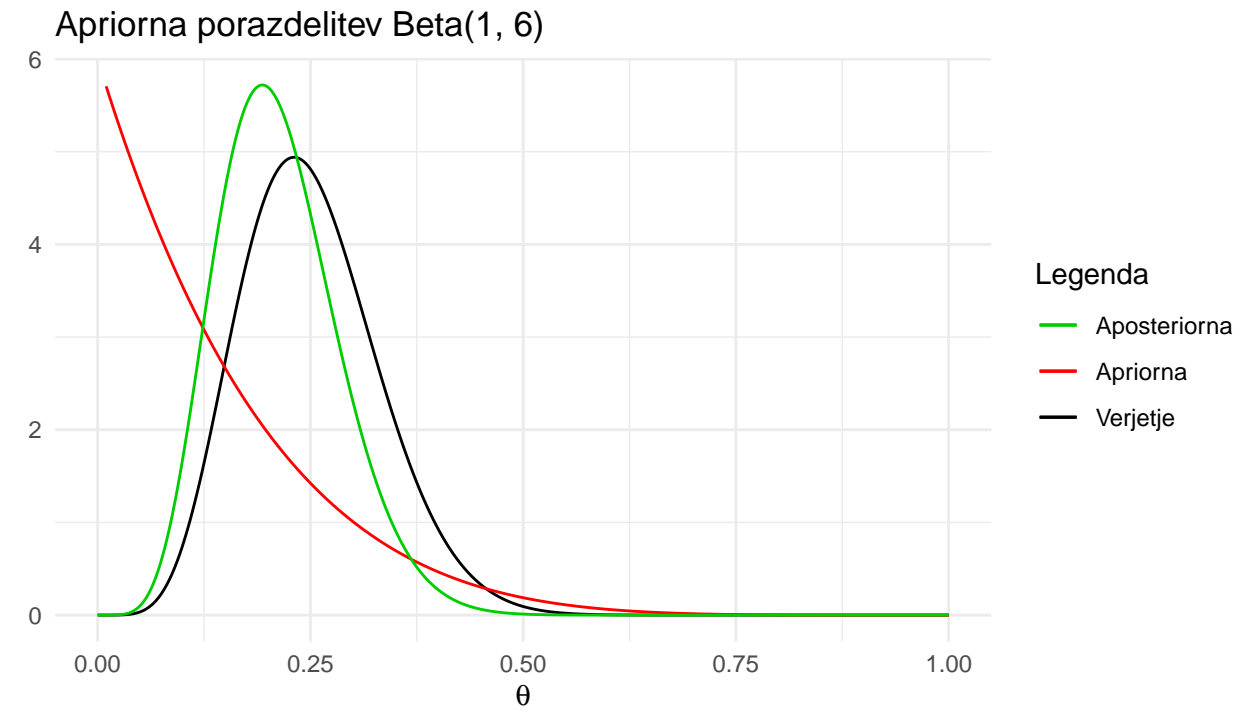
```
plot_3(100, 100)
```


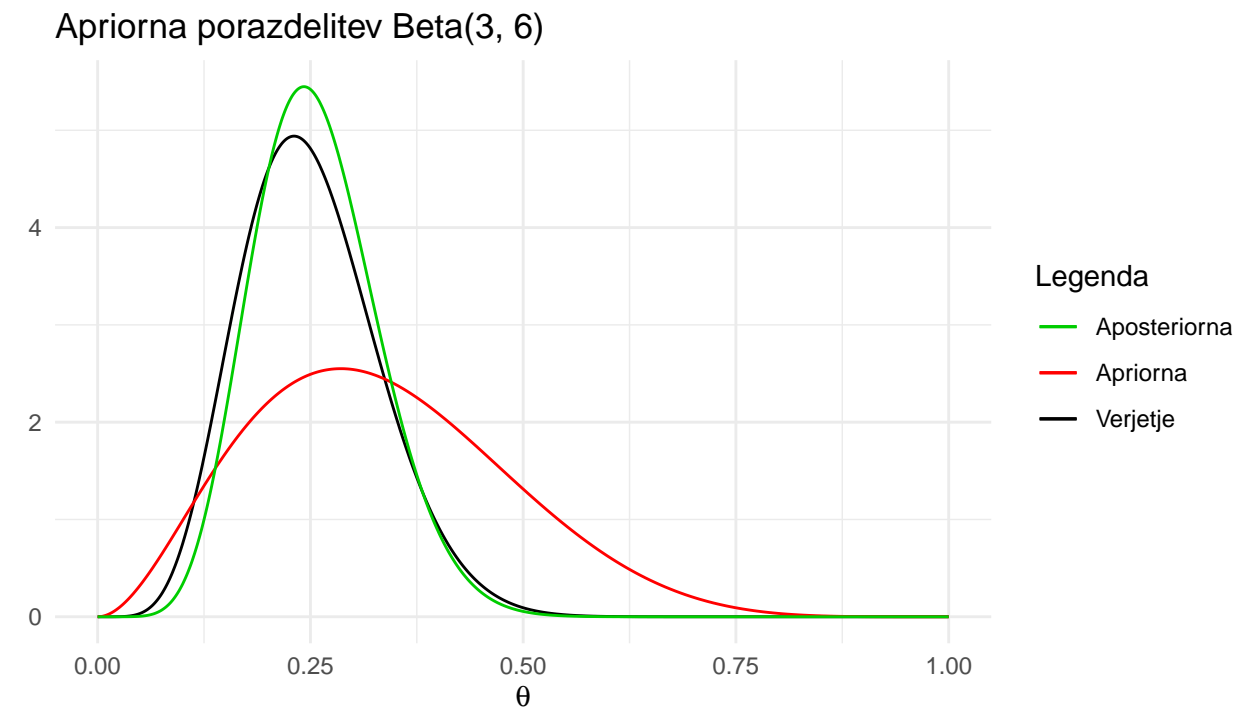
```
plot_3(1, 3)
```



```
plot_3(1, 6)
```

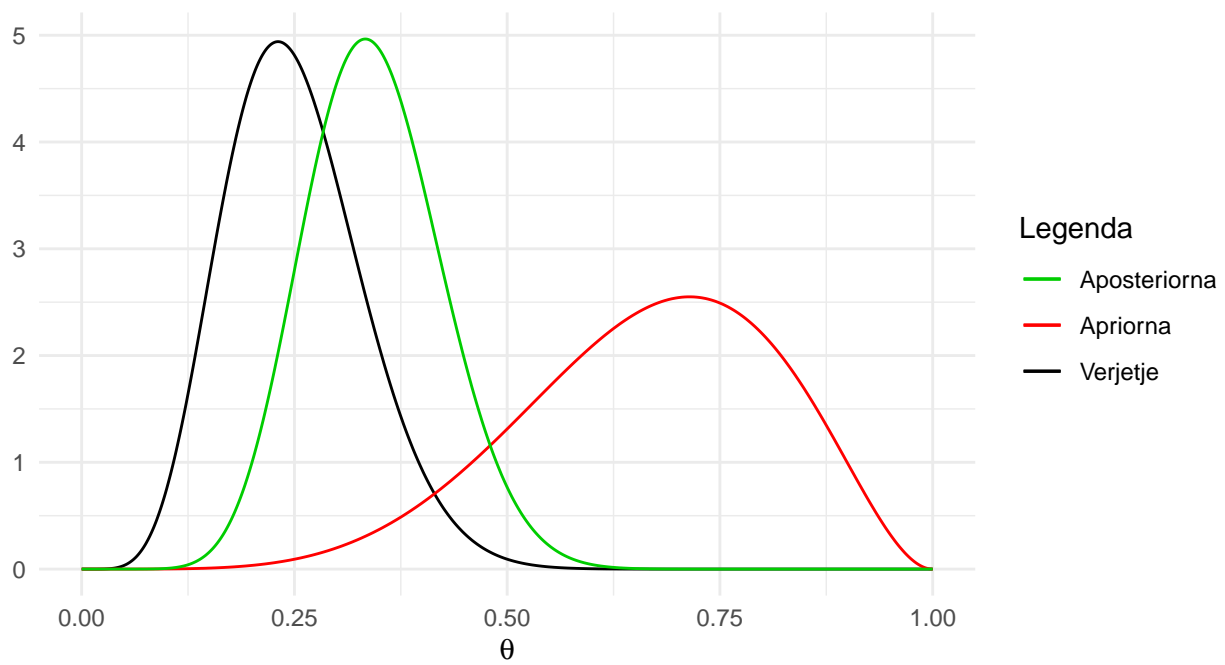


```
plot_3(3, 6)
```


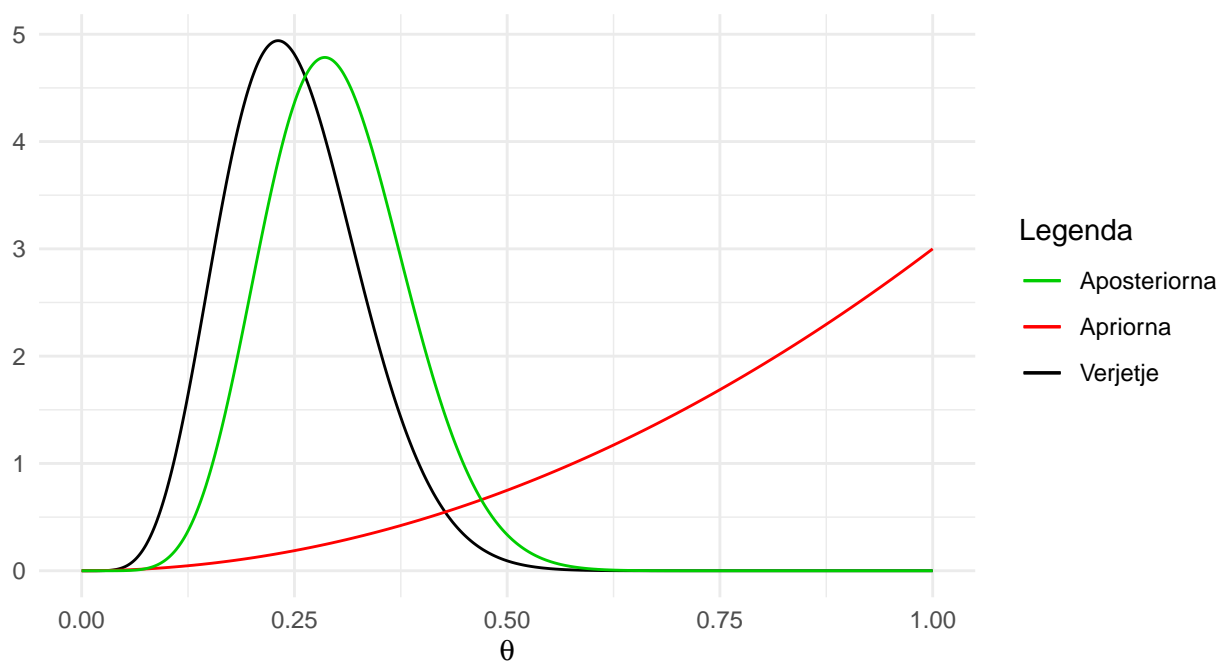
```
plot_3(6, 3)
```

Apriorna porazdelitev Beta(6, 3)

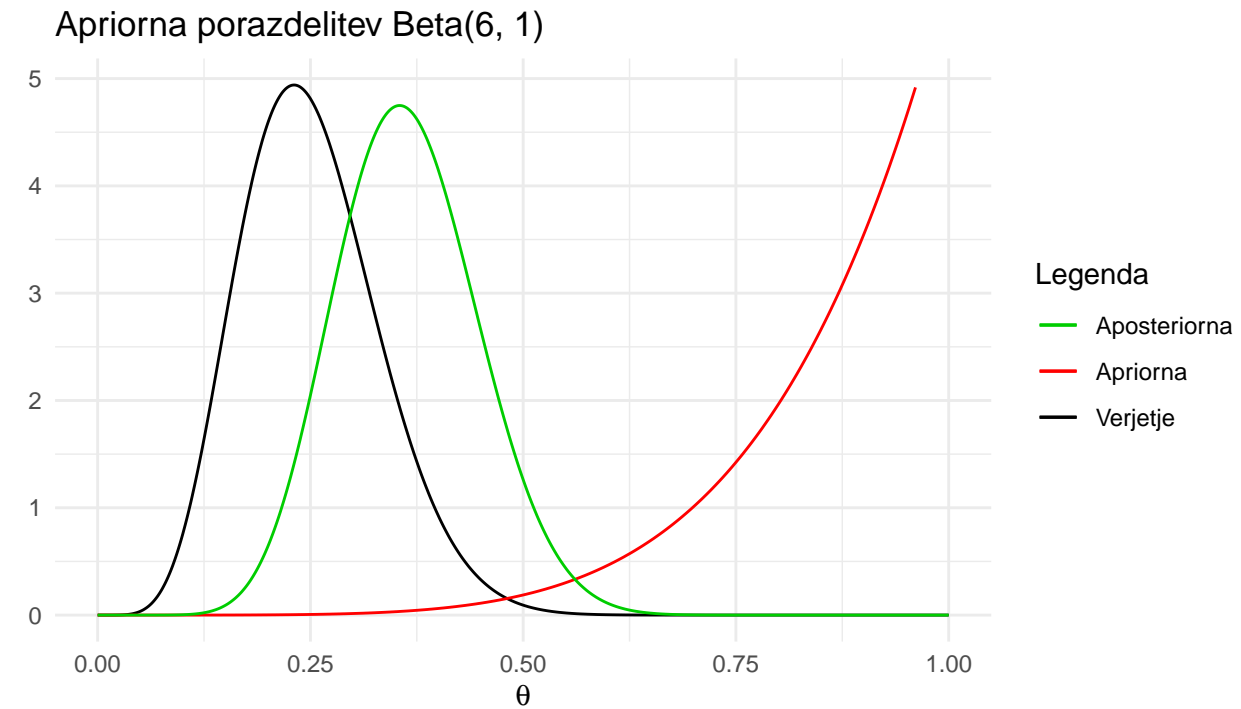


```
plot_3(3, 1)
```

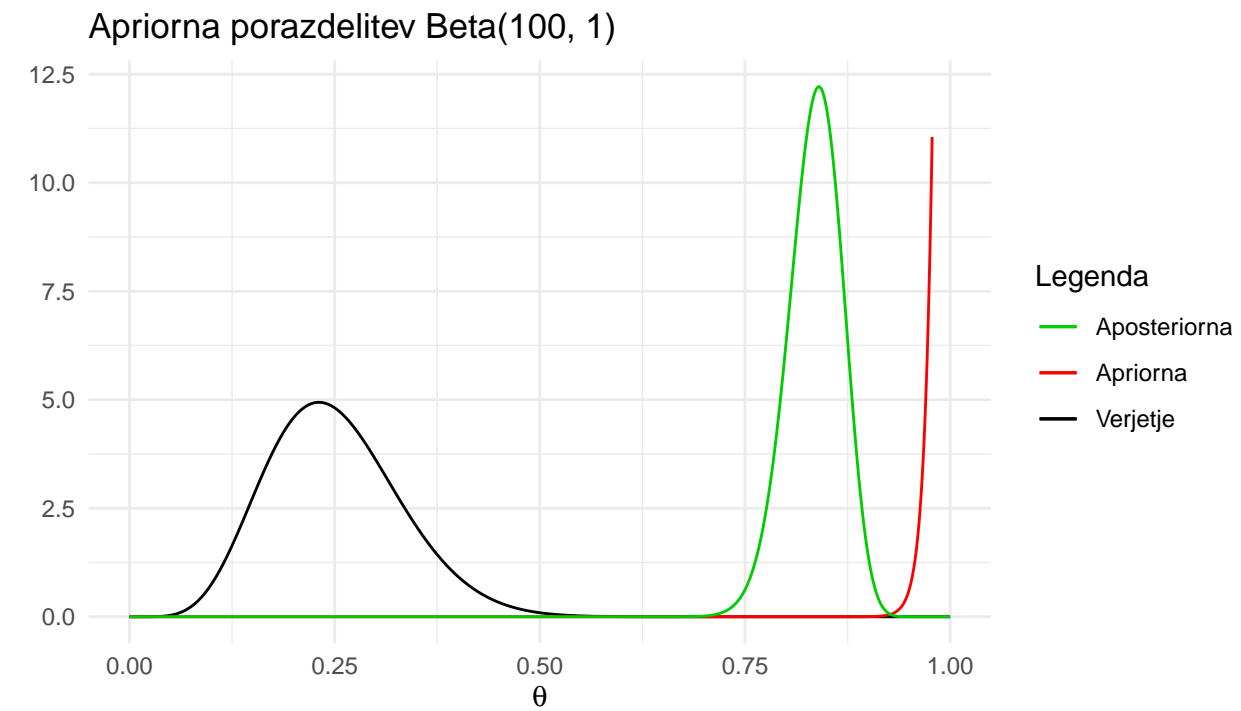
Apriorna porazdelitev Beta(3, 1)


```
plot_3(6, 1)
```


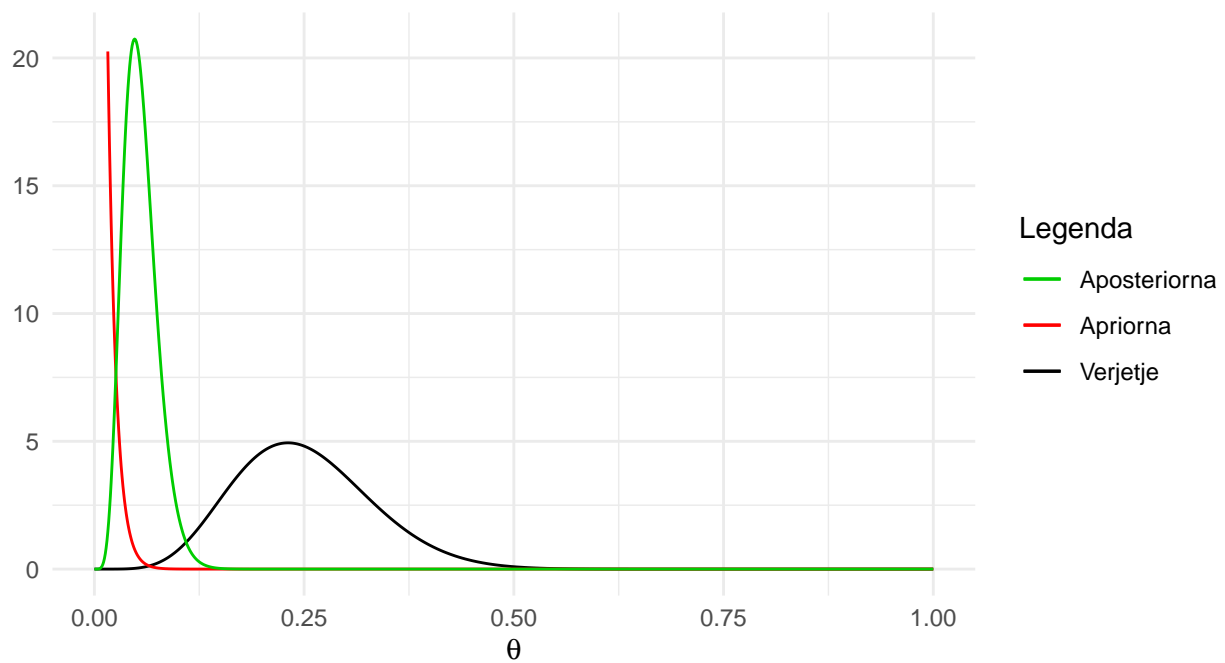
```
plot_3(100, 1)
```


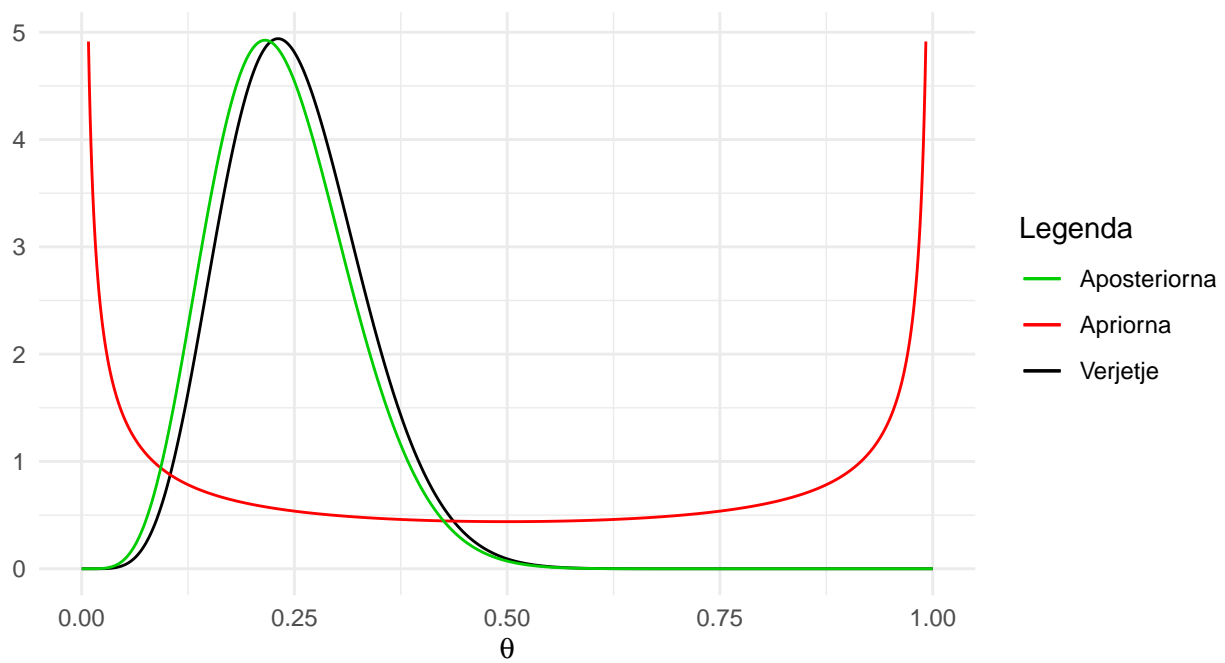
```
plot_3(1, 100)
```

Apriorna porazdelitev Beta(1, 100)

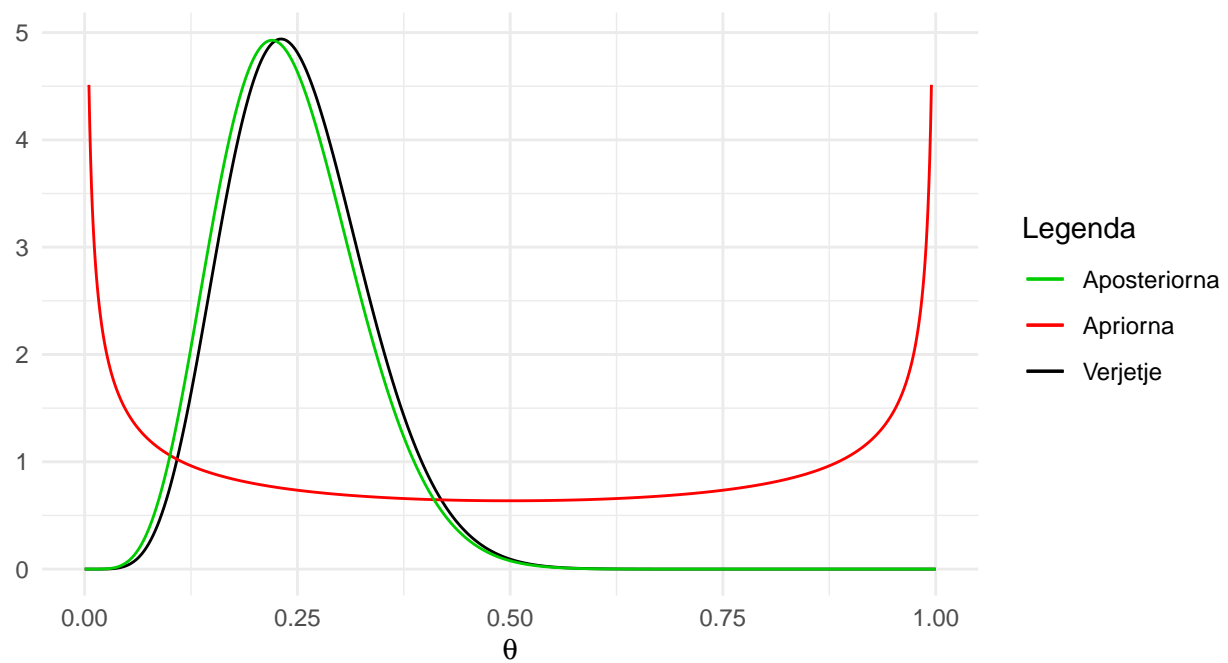
```
plot_3(0.3, 0.3)
```

Apriorna porazdelitev Beta(0.3, 0.3)

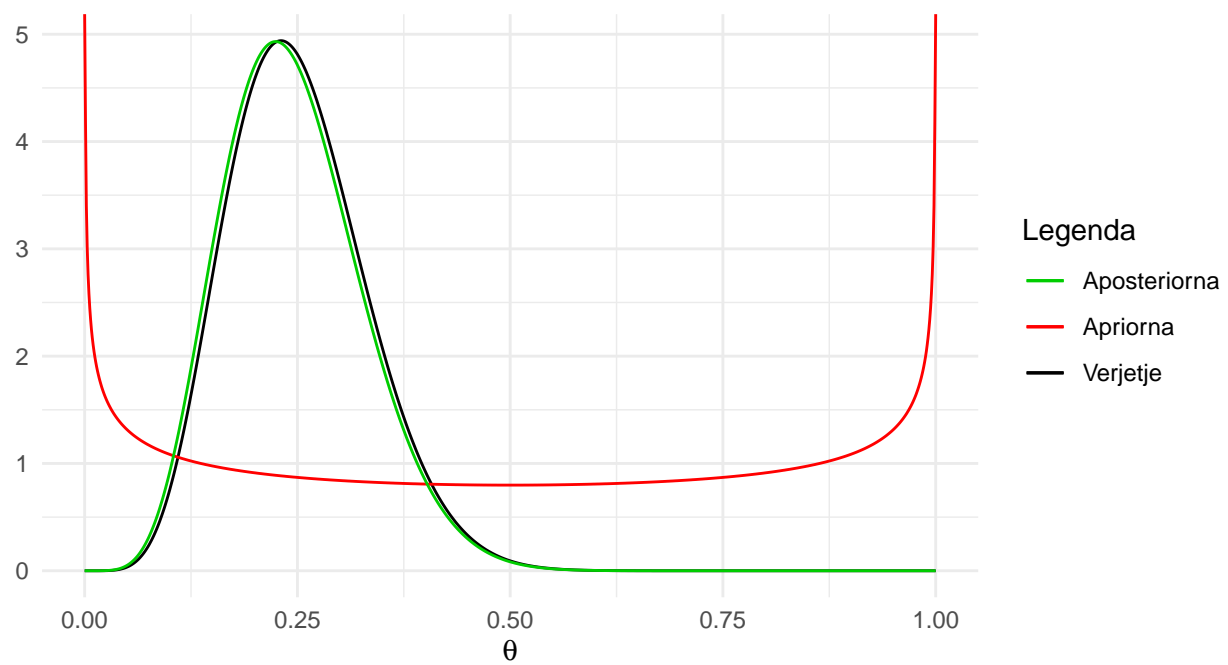
```
plot_3(0.5, 0.5)
```

Apriorna porazdelitev Beta(0.5, 0.5)

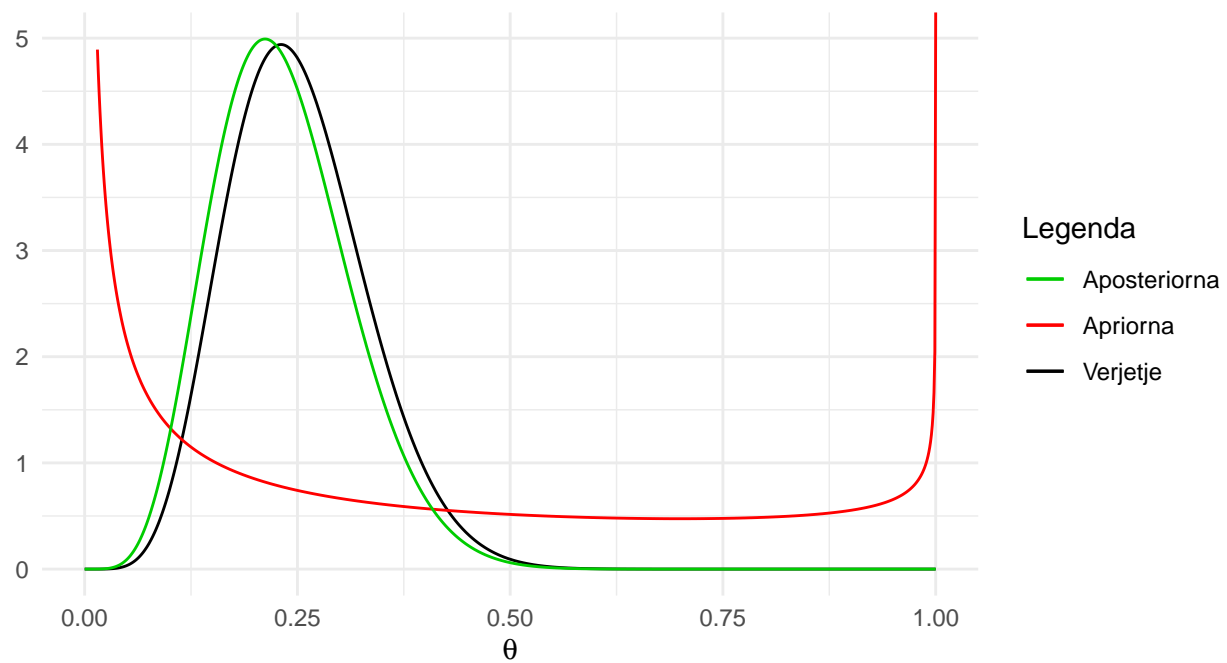
```
plot_3(0.7, 0.7)
```

Apriorna porazdelitev Beta(0.7, 0.7)

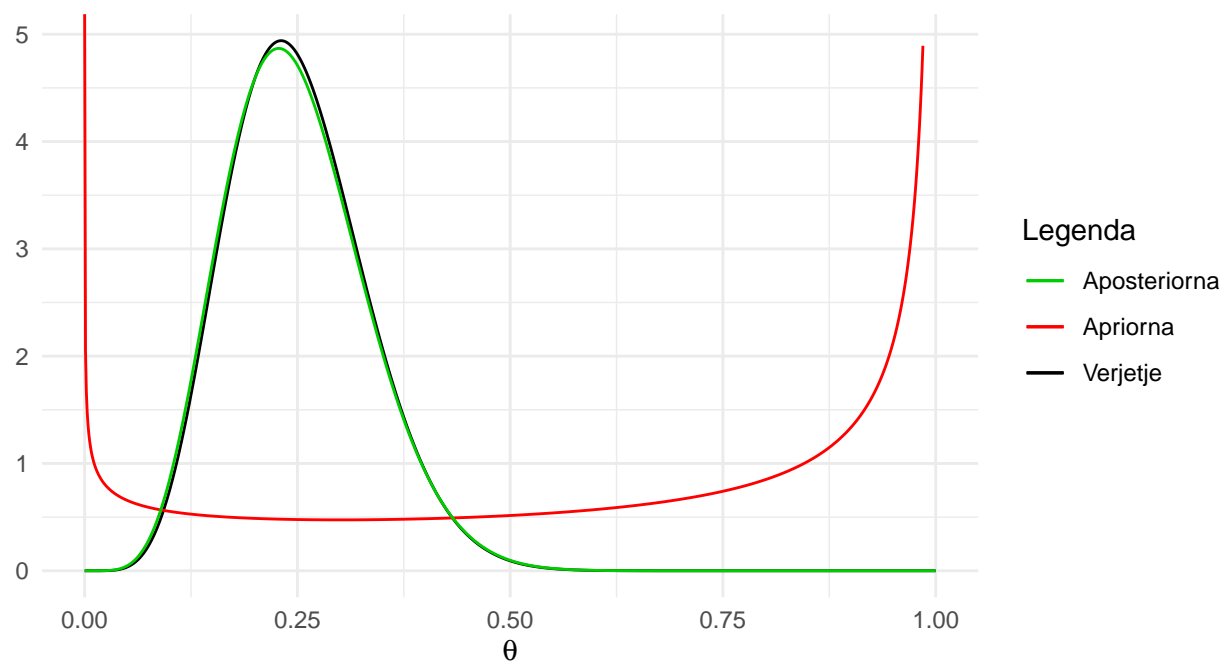
```
plot_3(0.3, 0.7)
```

Apriorna porazdelitev Beta(0.3, 0.7)

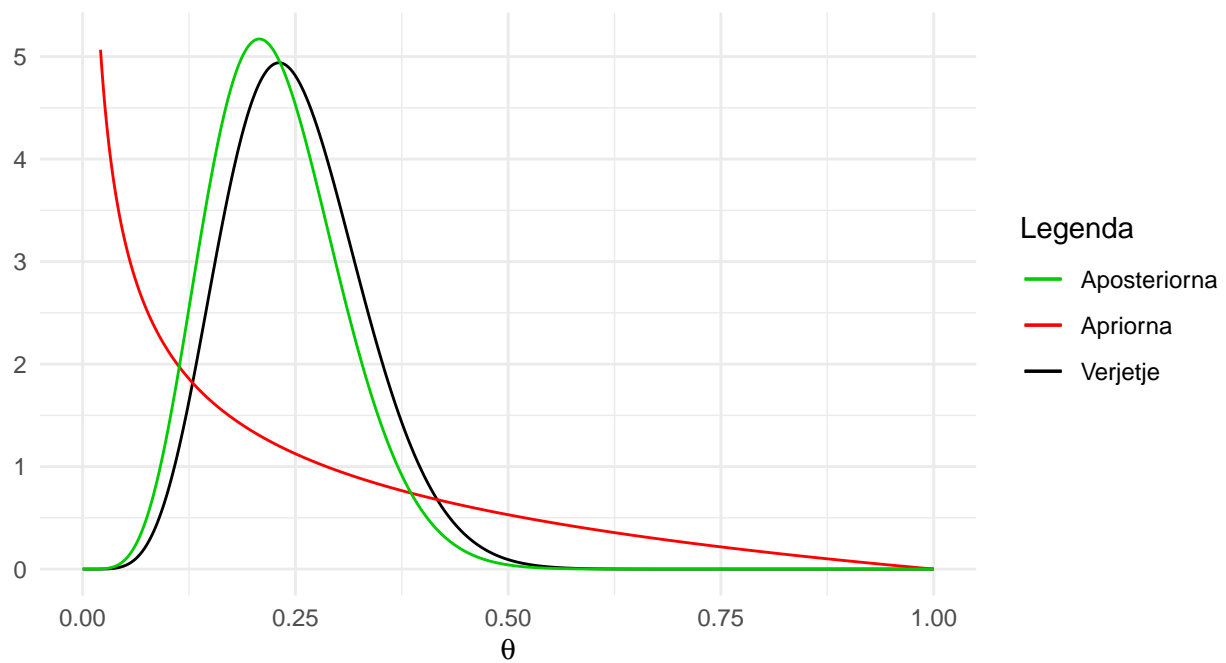
```
plot_3(0.7, 0.3)
```

Apriorna porazdelitev Beta(0.7, 0.3)

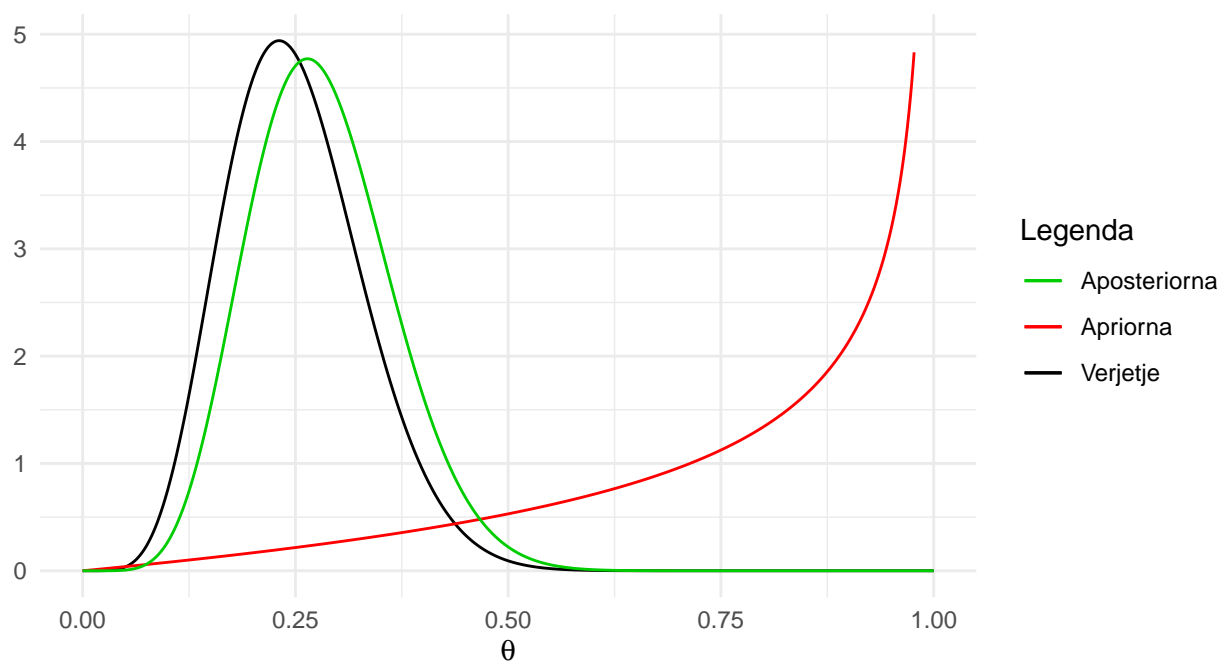
```
plot_3(0.5, 2)
```

Apriorna porazdelitev Beta(0.5, 2)

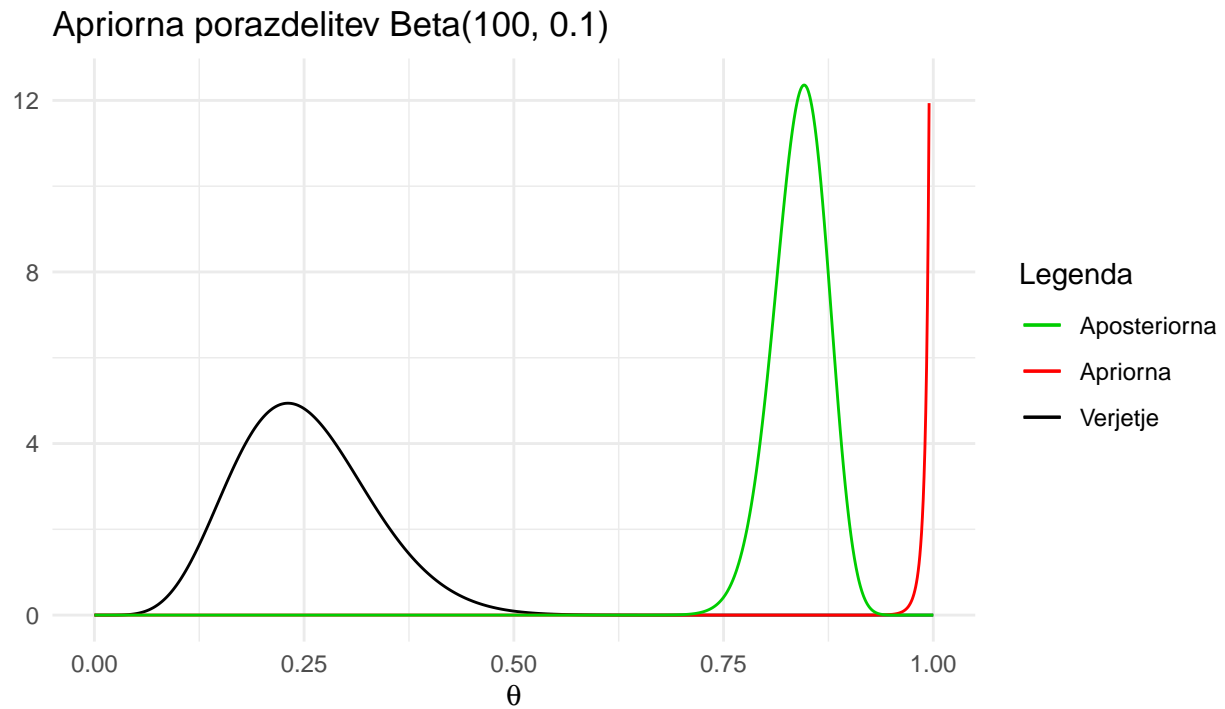


```
plot_3(2, 0.5)
```

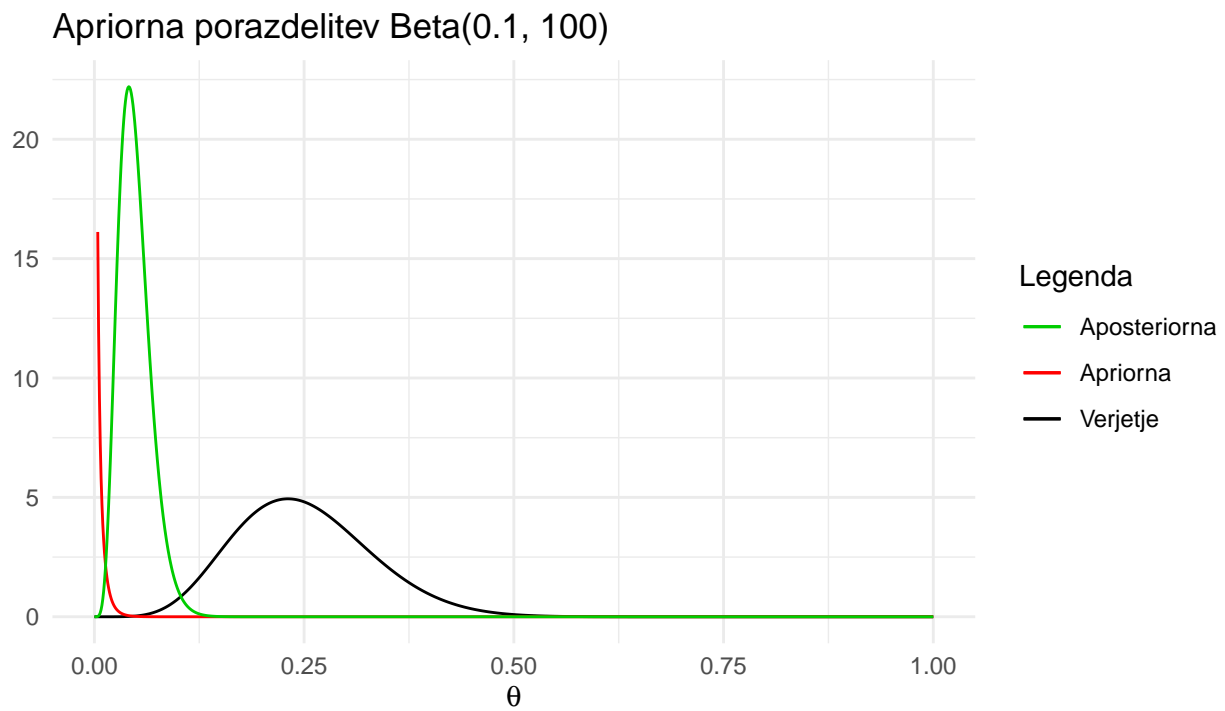
Apriorna porazdelitev Beta(2, 0.5)


```
plot_3(100, 0.1)
```



```
plot_3(0.1, 100)
```


Ugotovitve

Funkcija verjetja so informacije, ki smo jih pridobili z eksperimentom (26 poskusov, 6 uspehov). Apriorna porazdelitev določa koliko vemo o parametru θ predhodno, mogoče iz drugih eksperimentov. Več kot vemo o predhodni porazdelitvi, bolj je aposteriorna porazdelitev blizu apriorni. To je videti iz zelo velikih α in β parametrov (primeri ko je vsaj eden izmed parametrov enak 100)

z α in β smo določali obliko apriorne porazdelitve. Večji kot je α bolj se nagibamo proti 1, večji kot je β bolj se nagibamo proti 0. Seveda mora veljati da sta tako α kot β večja od 0.

V primeru neinformativne porazdelitve (nimamo nobenih predhodnih informacij o parametru θ ; $\alpha = \beta = 1$), praktično vse naše znanje o parametru θ izhaja iz funkcije verjetja.

Naloga 2

Izbrati moramo takšen α in β da bo pričakovana vrednost θ enak 0.25. Vemo da velja $E[B(\alpha, \beta)] = \frac{\alpha}{\alpha + \beta}$. Glede na to lahko izračunamo naslednje

$$\frac{\alpha}{\alpha + \beta} = \frac{1}{4}4\alpha = \alpha + \beta3\alpha = \beta.$$

Se pravi lahko izberemo takšen par α in β , da velja $3\alpha = \beta$.

```
plot_3_estimate <- function(alpha, beta) {  
  
  # calculate alpha and beta posterior  
  alpha.apost <- k + alpha  
  beta.apost <- n - k + beta  
  
  # generate theta values and calculate posterier, prior and likelihood  
  theta <- seq(0, 1, 0.001)  
  aposteriorna <- dbeta(theta, alpha.apost, beta.apost)  
  konst.verjetje <- konst(k, n) * verjetje(theta, k, n)  
  apriorna <- dbeta(theta, alpha, beta)  
  
  # just getting max value from likelihood and posterior for proper plotting  
  # as prior could have infinite values (when theta is 0 or 1)  
  y.max <- max(c(konst.verjetje, aposteriorna))  
  # defining colors  
  colors <- c("Verjetje" = "black",  
              "Apriorna" = "red",  
              "Aposteriorna" = "green3")  
  
  # plotting likelihood, prior and posterior distributions.  
  ggplot(NULL, aes(x=theta)) +  
    geom_line(aes(y=konst.verjetje, col="Verjetje")) +  
    geom_line(aes(y=apriorna, col="Apriorna")) +  
    geom_line(aes(y=aposteriorna, col="Aposteriorna")) +  
    scale_color_manual(values = colors) +  
    labs(x=expression(theta),  
         color="Legenda",  
         title=paste0("Apriorna porazdelitev Beta(", alpha, ", ", beta, ")"),  
         subtitle=paste0("Ocena = ", alpha.apost/(alpha.apost + beta.apost))) +  
    theme_minimal() +  
    theme(axis.title.y=element_blank()) +
```

```

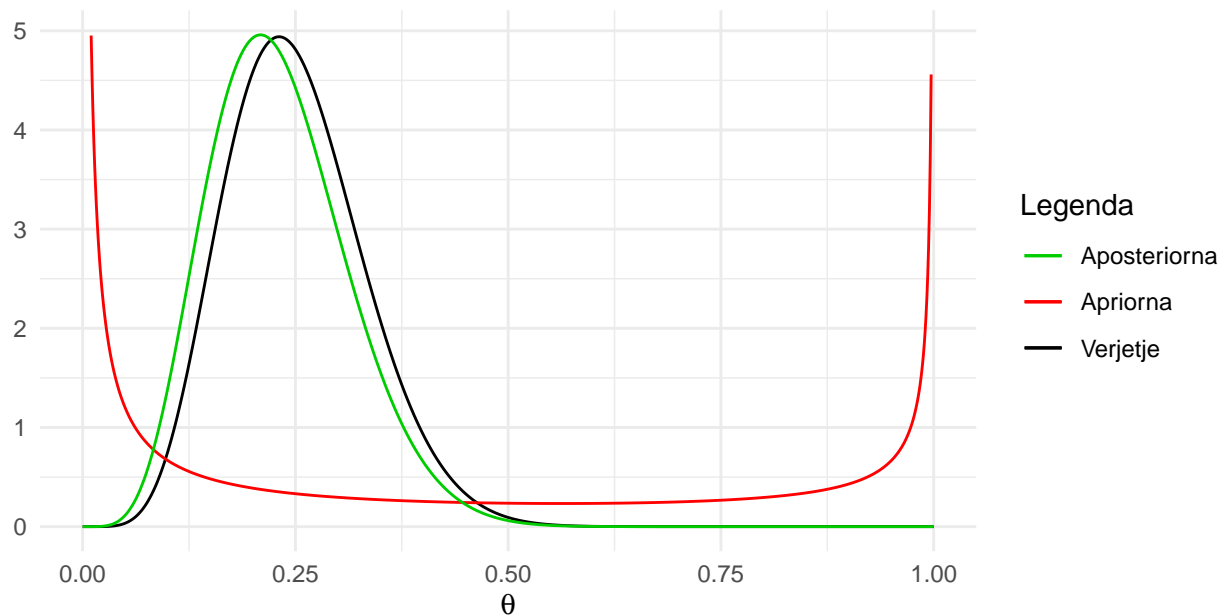
        ylim(c(0, y.max))
    }

    plot_3_estimate(0.1, 0.3)

```

Apriorna porazdelitev Beta(0.1, 0.3)

Ocena = 0.231060606060606

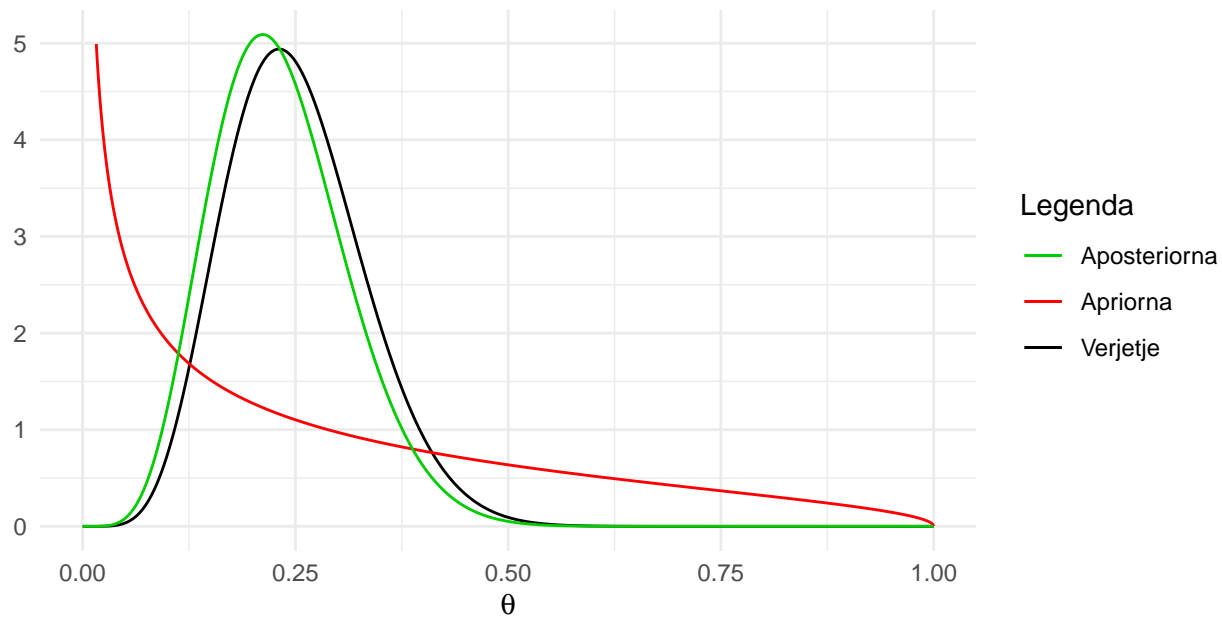
```

    plot_3_estimate(0.5, 1.5)

```

Apriorna porazdelitev Beta(0.5, 1.5)

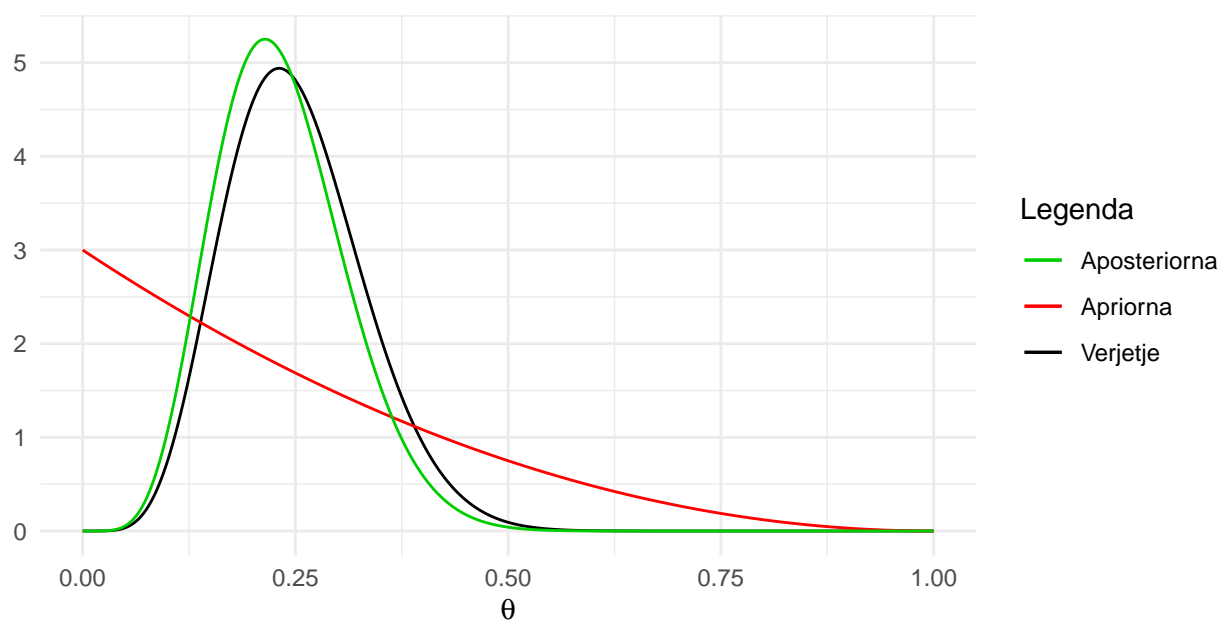
Ocena = 0.232142857142857


```
plot_3_estimate(1, 3)
```

Apriorna porazdelitev Beta(1, 3)

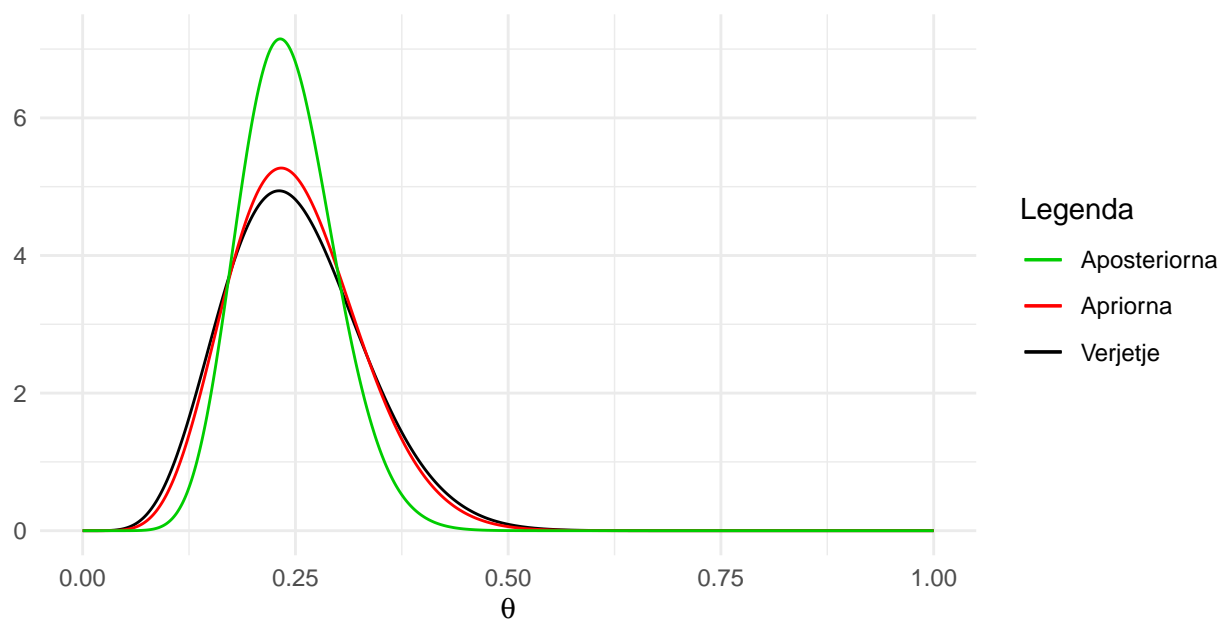
Ocena = 0.2333333333333333


```
plot_3_estimate(8, 24)
```

Apriorna porazdelitev Beta(8, 24)

Ocena = 0.241379310344828

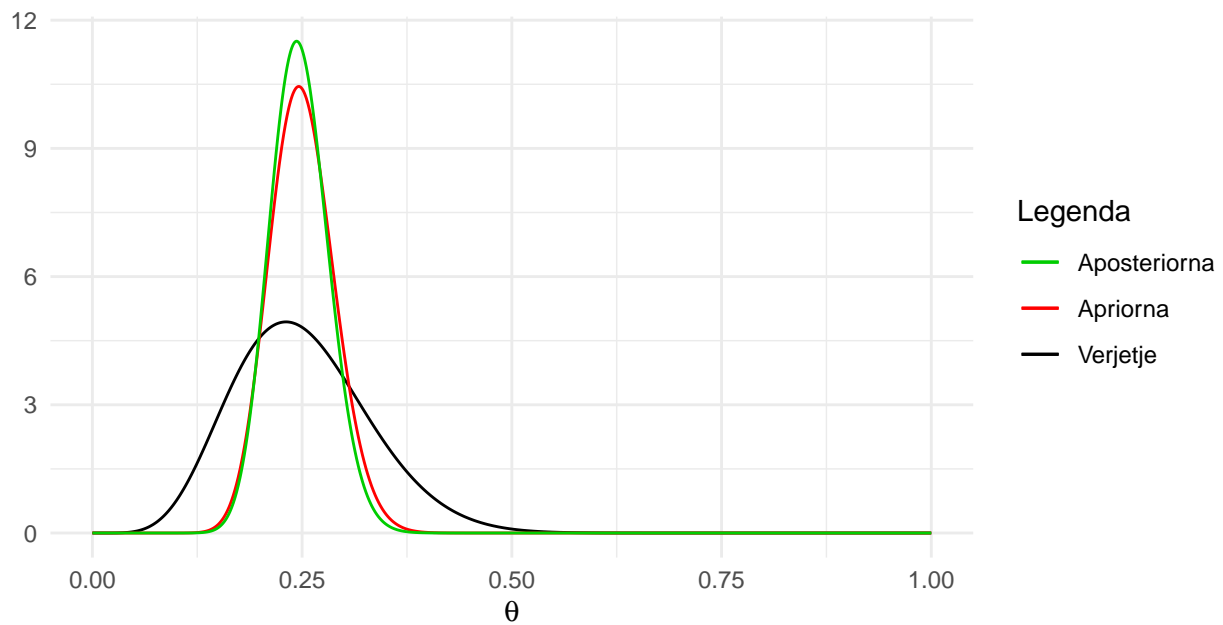


```
plot_3_estimate(32, 96)
```

Apriorna porazdelitev Beta(32, 96)

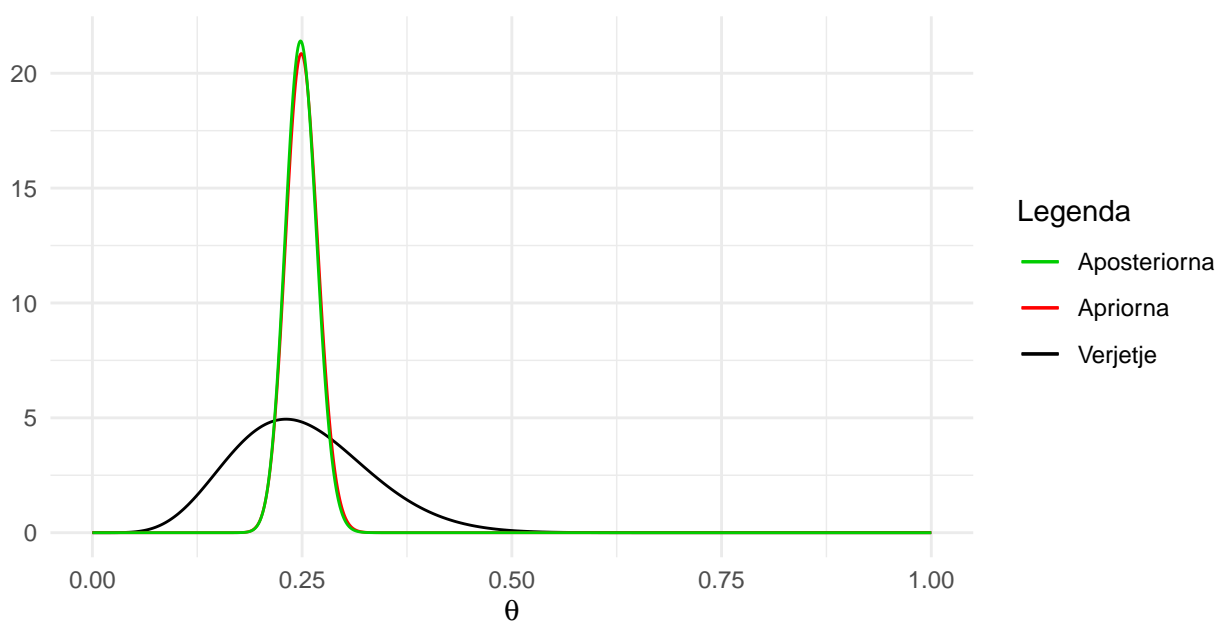
Ocena = 0.246753246753247


```
plot_3_estimate(128, 384)
```

Apriorna porazdelitev Beta(128, 384)

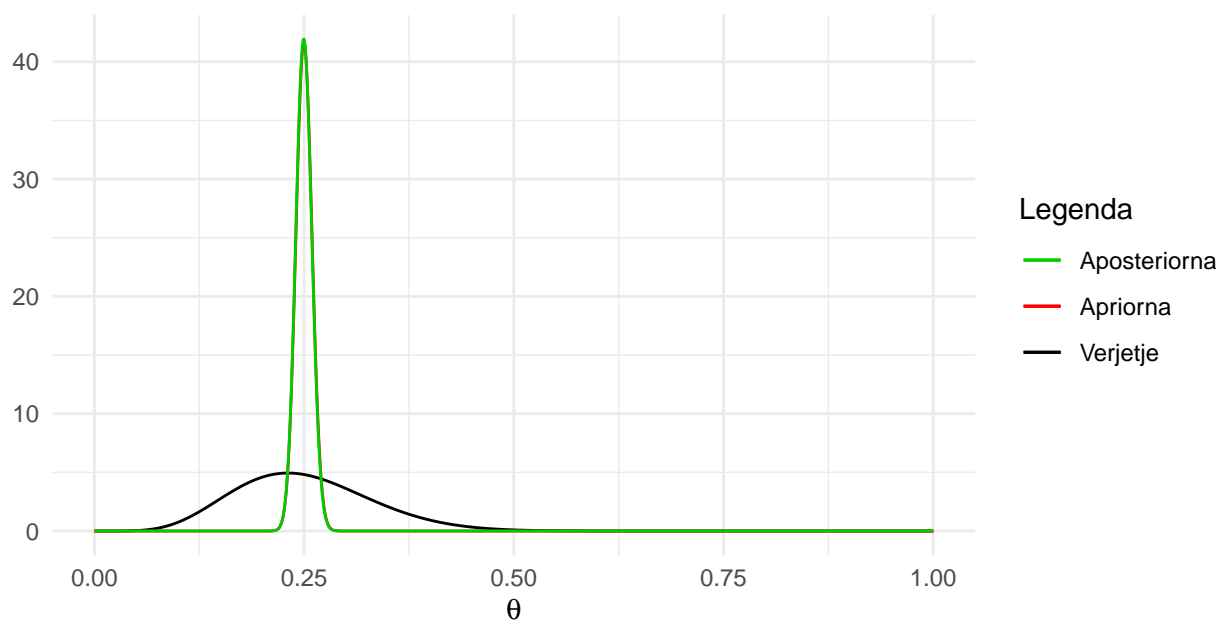
Ocena = 0.24907063197026


```
plot_3_estimate(512, 1536)
```

Apriorna porazdelitev Beta(512, 1536)

Ocena = 0.249758919961427

Podobno kot pri nalogi 1, vidimo kako vpliva bodisi funkcija verjetja bodisi apriorna porazdelitev. Pri majhnih α in β , smo manj prepričani v porazdelitev apriorne porazdelitve, vendar kljub precej neinformativni apriorni porazdelitvi smo še vedno blizu pričakovani vrednosti 0.25, ker je tudi vrh funkcije verjetja zelo blizu naši pričakovani vrednosti. S tem ko večamo tako α kot β pravzaprav manjšamo varianco, in posledično je naša pričakovana vrednost aposteriorne porazdelitve, vedno bližje naši pričakovani vrednosti. Podobno je tudi aposteriorna porazdelitev vedno bližje apriorni porazdelitvi.